Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 84.482 van 28 december 1999

A. 88.582/VIII-1619

In zake : **TOCH** Albert,

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Pierre LEGROS, advocaat, Emile De Motlaan 19 1050 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Justitie.

DE VOORZITTER VAN DE VIIIe KAMER, RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,

Gezien de op 22 december 1999 door Albert TOCH ingestelde vordering tot schorsing, met toepassing van de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, van de tenuitvoerlegging van "de beslissing, door de Minister van Justitie genomen op 15 december 1999 en ontvangen op 20 december 1999, waarbij deze zich verzet tegen de toekenning, aan verzoeker, van een verlof wegens internationale opdracht";

Gelet op de beschikking van 23 december 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij ze opgeroepen worden om te verschijnen op 27 december 1999 om 15 uur;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. P. LEGROS, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. A.-M. SERON, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HENSENNE, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat verzoeker afdelingscommissaris is bij de gerechtelijke politie te Brussel; dat hij in 1996 twee maal gedurende enkele weken in Ruanda verbleven heeft als deskundige van het ABOS, in het kader van de opleiding van politieambtenaren; dat op verzoek van de Ruandese regering, die aldus onder het mom van een V.N.-opdracht een beroep wou doen op de diensten van verzoeker, aan verzoeker bij een ministerieel besluit van 23 september 1996 een verlof wegens opdracht voor een duur van een jaar is toegekend, dat is verlengd tot 31 december 1998; dat aan verzoeker op 25 juni 1999, na zijn terugkeer bij de brigade te Brussel, een betrekking van 'associate investigator' bij het Internationaal Tribunaal voor Ruanda is aangeboden voor de duur van een jaar, een opdracht die aanvangt de dag waarop betrokkene naar Kigali vertrekt; dat verzoeker op 5 juli 1999 aan het Tribunaal gemeld heeft dat hij bereid was die betrekking te aanvaarden;

Overwegende dat verzoeker op 16 juli 1999 de Minister van Justitie verzocht heeft om "terbeschikkingstelling voor aanvankelijk een jaar, op basis van de koninklijke besluiten van 20 juli 1967 en 3 mei 1999 betreffende de verloven en de afwezigheden wegens opdracht van de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten"; dat de adjunct-commissaris-

generaal van de gerechtelijke politie diezelfde dag aan de procureur des Konings te Brussel een gunstig advies omtrent dat verzoek heeft overgezonden, waarin gepreciseerd werd dat "het aangevraagde verlof kan ingaan zodra de aanvrager zich beroepsmatig kan vrijmaken, d.w.z. zeer binnenkort"; dat de procureur des Konings te Brussel zich op 27 juli 1999 aangesloten heeft bij dat advies, net als, op 2 augustus 1999, de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel;

Overwegende dat verzoeker op 20 oktober 1999 een rappelbrief heeft gericht aan de Minister van Justitie, waarin hij wees op het feit dat zijn "situatie, zowel professioneel als familiaal en sociaal, moeilijk is geworden vanwege die onzekerheid"; dat verzoeker op 12 november 1999, na te hebben vastgesteld dat op zijn verzoek niet gereageerd was, de minister om een onderhoud gevraagd heeft, aanvoerend dat hij de Verenigde Naties zo spoedig mogelijk een antwoord moest geven; dat aangezien geen enkele reactie kwam op de herhaalde demarches van verzoeker, deze op 25 november 1999 het volgende heeft geschreven aan de minister :

" Aangezien uit uw stilzwijgen lijkt te kunnen worden afgeleid dat ik het verlof, dat ik ruim vier maanden geleden heb aangevraagd, niet krijg, vraag ik u bijgevolg mij op basis van artikel 27, hoofdstuk XII, van het koninklijk besluit van 3 mei 1999 betreffende de verloven en de afwezigheden van de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheid voor een duur van 6 maanden toe te kennen";

dat, aangezien ook daarop geen enkele reactie kwam, verzoekers advocaat op 6 december 1999 de Minister van Justitie in een brief diens aandacht gevestigd heeft op de uiterste spoed van betrokkenes aanvraag, 'daar immers blijkt dat aan zijn aanstelling bij het Internationaal Tribunaal als voorwaarde verbonden wordt dat hij uiterlijk op 31 december 1999 aldaar in dienst treedt en

de toestemming tot aanstelling niet tot het jaar daarop kan worden uitgesteld"; dat hij het volgende schrijft :

" Daarom verzoek ik u, zo nodig met ingebrekestelling, zo spoedig mogelijk te beslissen over de verlofaanvraag of, subsidiair, over het door mijn cliënt ingediende verzoek tot terbeschikkingstelling. Indien u binnen een week niet antwoordt, zie ik mij genoopt, gelet op de dringende spoed, in rechte op te treden";

Overwegende dat de Minister van Justitie bij een brief gedateerd 15 december 1999, doch op een onbepaalde datum aan verzoeker en aan diens advocaat medegedeeld, de aangevochten beslissing in de volgende bewoordingen ter kennis gebracht heeft :

" Als antwoord op uw brief van 16 juli 1999 met betrekking tot uw aanvraag om verlof wegens internationale opdracht, kan ik tot mijn spijt uw aanvraag niet inwilligen.

Aangezien de personeelssterkte bij de brigade te Brussel ontoereikend is, lijkt het me moeilijk de afwezigheid van een afdelingscommissaris voor zo lange tijd te kunnen verantwoorden";

dat verzoeker op 16 december 1999 de verwerende partij gedagvaard heeft om op 21 december 1999 te verschijnen vóór de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, rechtsprekend in kort geding, en daarbij "een feitelijkheid en een houding in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, van onpartijdigheid en van uitdrukkelijke motivering van de rechtshandelingen" heeft aangevoerd; dat die magistraat in de eerste plaats beschouwd heeft dat de verwerende partij met recht beweerd had dat de aanvraag doelloos geworden was "in zoverre ze steunde op een feitelijkheid voortvloeiend uit het verzuim van het overheidsbestuur om een beslissing te nemen omtrent verzoekers aanvraag van 16 juli 1999", daar de verwerende partij "de beslissing" had overgelegd "die 15 december 1999 gedateerd is, de dag vóór de inleidende zitting", er tevens op wijzend "dat het immers op zijn minst vreemd is dat de aanvrager en zijn raadsman die beslissing pas op 21 december 1999 hebben ontvangen, in een envelop zonder enig poststempel"; dat de rechter in

kort geding voorts beschouwd heeft dat de gegrondheid van de motivering van de bestreden handeling niet betwist werd en op het eerste gezicht niet als onjuist kon worden beschouwd; dat hij bijgevolg op 24 december 1999 geoordeeld heeft dat die beslissing niet kennelijk onwettig was en verzoeker in het ongelijk heeft gesteld;

Overwegende dat de verwerende partij de niet-ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing ingesteld volgens de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid opwerpt en daarbij drie motieven aanvoert; dat ze in de eerste plaats onder aanvoering van artikel 28 van het koninklijk besluit van 3 mei 1999 betreffende de verloven en de afwezigheden van de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten betoogt dat volgens die bepaling "de Minister van Justitie de beslissing ter kennis brengt van de personeelsleden binnen een termijn van een maand te rekenen van de ontvangst van de aanvraag, dat de brief waarin op bladzijde 2 sprake is van ingebrekestelling 6 december 1999 gedateerd is, maar dat het subsidiaire verzoek tot terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheid op 25 november 1999 is verzonden, wat tot gevolg zou hebben dat de termijn om daarop te antwoorden verstreken is op 25 december 1999; (...) Aangezien de verzoekende partij dat verzoek tot terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheid, dat zij met haar eigen woorden als subsidiair bestempelt, kennelijk spoediger had moeten indienen en nu zelf de gevolgen moet dragen van de al bij al betrekkelijke spoedeisende situatie die door haar eigen schuld is ontstaan" (sic); dat de verwerende partij voorts betoogt :

" dat de verzoekende partij beoogde zich te beroepen op artikel 14, tweede lid, van de wet - wat ze niet expliciet doet - en op 6 december 1999 een termijn van vier maanden zou hebben doen ingaan waarbinnen de verwerende partij kon beslissen;

Aangezien de verzoekende partij van oordeel is dat ze zich niet beroept op de toepassing van dit artikel, dat

ingebrekestelling inhoudt, doch niet louter onderhandelingen via een rappelbrief door de verzoekende partij gezonden aan de verwerende partij, moet worden beschouwd dat de verzoekende partij, door te allen prijze met de verwerende partij te willen onderhandelen via brieven, of door bij de justitiële gerechten beroep aan te tekenen, het risico gelopen heeft 'verstoken te zijn van de mogelijkheid om alsnog in rechte te kunnen optreden onder aanvoering van de uiterst dringende noodzakelijkheid' (zie Michel LEROY, op. cit., blz. 614, en de genoemde verwijzing) vóór dit hoge rechtscollege" (sic);

Overwegende dat de verwerende partij tot slot betoogt dat "het door de schuld van de verzoekende partij zelf is dat de zaak dringend geworden is en de oorzaak van de dringende spoed uitsluitend te wijten is aan de verzoekende partij";

Overwegende dat de argumentering van de verwerende partij, in zoverre ze niet afstuit op de exceptio obscuri libelli, als abstruus moet worden afgedaan; dat verzoeker namelijk verweten wordt rechtsmiddelen niet te hebben aangewend - waarvan overigens niet wordt aangetoond dat ze ook maar enigszins doelmatig zouden zijn geweest, te meer daar artikel 28 van het koninklijk besluit van 3 mei 1999 hoe dan ook niet van toepassing is op de verloven wegens opdracht - die het de bevoegde overheid mogelijk zouden hebben gemaakt haar beslissing nog verder uit te stellen, zodat, gesteld zelfs dat die beslissing positief zou zijn, verzoeker er niet mee zou zijn gebaat, gelet op de uiterste datum waarop hij zijn antwoord moest geven aan de Verenigde Naties;

Overwegende evenwel dat het aan de Raad van State toekomt, eventueel ambtshalve, om na te gaan of het gewettigd is de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid te volgen, die, zoals de verwerende partij terecht betoogt, de uitoefening van de rechten van verdediging en van het onderzoek van het dossier tot het strikte minimum beperkt; dat in dat verband opgemerkt

dient te worden dat de bestreden beslissing 15 december 1999 gedateerd is, dat ze pas op 21 december 1999 aan verzoeker ter kennis is gebracht, zoals de rechter in kort geding heeft opgemerkt, dat de onderhavige vordering tot schorsing twee dagen later is ingesteld en dat de verwerende partij de termijn voor het vaststellen van de rechtsdag te baat heeft genomen om een volledig dossier en een nota met opmerkingen van dertien bladzijden in te dienen; dat voorts niet te betwisten valt dat in deze zaak zo spoedig mogelijk uitspraak moet worden gedaan, daar anders verzoekers beroep ondoelmatig wordt; dat de rechter in kort geding bovendien opgemerkt had "dat de dringende spoed niet wordt betwist", waaruit hij had afgeleid "dat die voorwaarde van de gegrondheid van de vordering in kort geding in het onderhavige geval kennelijk vervuld is";

Overwegende dat, wat het risico betreft van een ernstig nadeel dat de onmiddellijke uitvoering van de bestreden handeling verzoeker kan berokkenen, deze laatste uiteenzet dat "hem onherroepelijk belet wordt een internationale opdracht waar te nemen bij het ITR in Ruanda en aldus volledig gewettigde verwachtingen op professioneel gebied in te lossen waarvoor al zijn hiërarchische meerderen een gunstig advies hebben verstrekt wat het criterium van de goede werking van de dienst betreft", en dat "de onbegrijpelijke vijandige houding van de verwerende partij ten aanzien van verzoeker - door te verzuimen ook maar enigszins te reageren op zijn aanvraag, vervolgens door een weigeringsbeslissing te nemen die onjuist gemotiveerd is, met de enkele bedoeling dat zijn vordering in kort geding afgewezen wordt -, het moeilijk te herstellen ernstig nadeel doet toenemen, doordat men op betrokkene een 'verdenking' laat rusten, zonder dat hij over enig verweermiddel in dat verband beschikt";

Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt dat "het risico van een ernstig nadeel ontstaan is als gevolg van de houding van verzoeker, die verzuimd heeft zijn rechten tijdig te doen gelden en de vorderingen in te stellen die hij toen nuttig achtte, wellicht in de mening dat hij de verwerende partij ertoe kon dwingen op het laatste moment uit noodzaak een beslissing te nemen die gunstig was voor hem" (sic);

Overwegende dat een zodanige argumentering niet alleen totaal irrelevant is, aangezien het aangevoerde risico van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel geen enkel verband houdt met het tijdstip waarop de betwiste beslissing is genomen, maar bovendien dat de verwerende partij onbeschroomd poogt zich te beroepen op de onbekwaamheid van haar eigen diensten, die zich niet verwaardigd hebben enige melding van ontvangst van verzoekers brieven te doen en meer dan vier maanden nodig hebben gehad om te beslissen over een banale aanvraag; dat het bestaan van het beweerde risico geenszins weerlegd wordt;

Overwegende dat verzoeker een enig middel ontleent aan schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, aan het ontbreken van een afdoende motivering, aan dwaling omtrent de motieven, aan schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en billijke rechtspleging, en aan machtsoverschrijding; dat hij, zich in hoofdzaak baserend op de gunstige adviezen die omtrent zijn aanvraag zijn verstrekt, vaststelt dat de aangevochten beslissing niet aangeeft waarom de verwerende partij zich niet heeft aangesloten bij die adviezen; dat hij betwist dat de personeelssterkte bij de gerechtelijke politie dermate ontoereikend is dat zijn aanvraag dient te worden afgewezen;

Overwegende dat de verwerende partij verwijst naar de beschikking van de rechter in kort geding die het middel afgewezen heeft; dat ze eveneens aanvoert dat in de bestreden handeling weliswaar niet wordt verwezen naar de gunstige adviezen uitgebracht door de bevoegde overheden, maar dat de handeling er niet strijdig mee is en verzoekers beroepsbekwaamheid niet betwist, doch dat alleen erin gesteld wordt dat van die adviezen wordt afgeweken wegens de "ontoereikende personeelssterkte bij de brigade te Brussel"; dat ze betoogt dat de juistheid van dat motief algemeen bekend is en niet is weerlegd door de korpschefs van verzoeker of door de gerechtelijke instanties, die zich daaromtrent niet hebben uitgesproken; dat ze wat de machtsoverschrijding betreft het volgende stelt :

" Aangezien het hoe dan ook aan verzoeker toekomt om het bewijs te leveren dat de verwerende partij beweerdelijk onrechtmatige bedoelingen had, en inzonderheid dat aan de weigeringsbeslissing overwegingen ten grondslag zouden hebben gelegen die niets van doen hebben met de overwegingen die verenigbaar zijn met de wets- of verordeningsbepalingen waarop de handeling gebaseerd is";

Overwegende dat de bestreden handeling niet opgeeft om welke redenen de verwerende partij gemeend heeft te moeten afwijken van de omtrent verzoekers aanvraag verstrekte adviezen; dat het ondenkbaar is dat de instanties die om advies zijn verzocht omtrent de eventuele toekenning van een verlof wegens opdracht het belang van de dienst niet voor ogen zouden hebben gehad; dat die instanties, door te stellen dat "het aangevraagde verlof kan ingaan zodra de aanvrager zich beroepsmatig kan vrijmaken, d.w.z. zeer binnenkort", overigens noodzakelijkerwijs de behoeften van de dienst in aanmerking hebben genomen; dat in het onderhavige geval, wil de motivering van de bestreden beslissing afdoende zijn, ze had moeten aangeven in welk opzicht de situatie van de gerechtelijke politie op zes maanden tijd aanzienlijk gewijzigd was, daar niet wordt beweerd dat

verzoekers afwezigheid tot 31 december 1998 welke verstoring ook zou hebben teweeggebracht; dat de uitdrukkelijke motivering van de bestreden handeling ontoereikend is;

Overwegende dat het dossier geen enkel gegeven bevat over de beweerdelijk ontoereikende personeelssterkte bij de gerechtelijke politie, zodat de juistheid van het enige motief waarop de aangevochten beslissing steunt, niet bewezen is; dat de verwerende partij voorts machtsoverschrijding verwart met machtsafwending; dat het middel ernstig is;

Overwegende dat voldaan is aan de twee voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan bevelen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Geschorst wordt de tenuitvoerlegging van "de beslissing, door de Minister van Justitie genomen op 15 december 1999 en ontvangen op 20 december 1999, waarbij deze zich verzet tegen de toekenning, aan verzoeker, van een verlof wegens internationale opdracht".

Artikel 2.

Overeenkomstig artikel 3, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, zal van dit arrest per fax kennis worden gegeven.

Artikel 3.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op achtentwintig december 1900 negenennegentig door :

de Hr. GEUS, kamervoorzitter,
de Hr. SCOHY, toegevoegd griffier.

De toeg. Griffier, **De Voorzitter,**

G. SCOHY. **J.-Cl. GEUS.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**